

ADVENDIAJA II PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ba5 ,1-9)

Lugemine Paaruki raamatust:

Võta seljast, Jeruusalem, oma leina- ja viletsuserõivas, ning ehi end kirkusega, mis on Jumalalt igaveseks ajaks. Rüüta end Jumala heldusega ja krooni oma pea igaviku Issanda kirkusega. Sest Jumal tahab näidata sinu au kõigile, kes on taeva all. Ja Jumal annab sulle igavese nime: "Õigluse, rahu ja ja jumalakartuse au". Tõuse üles, Jeruusalem, tõuse kõrgele mäetippu. Vaata itta ja näe oma lapsi - päikese loojangust kuni tõusuni välja on Püha Jumala sõna nad kokku kogunud. Nad rõõmustavad selle üle, et Jumal on nende peale mõelnud. Jalgsi on nad sinu juurest ära läinud, vaenlased kannul. Aga Jumal toob nad sinu juurde tagasi justkui kuninglikus kandetoolis. Sest Jumal on käskinud: kõrged mäed ja igavesed künkad saagu madalaks ja orud tõusku tasaseks maaks, et Iisrael käiks kindlalt Jumala kirkuses. Ning metsad ja kõik lõhnavad puud peavad Tema käsul pakkuma Iisraelile varju. Sest Jumal toob Iisraeli tagasi oma kirkuse valguses - oma halastuses ja õigluses.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps126 1-2b.2c-3.4-5.6. R:3)

R: Issand on meile suuri asju teinud.

Kui Issand tõi tagasi Siioni vangid,
siis olime kõik otsekui unenägijad.
Siis oli meie suu täis naeru
ja meie keelel oli hõiskamist.

R:

Siis öeldi rahvaste seas:

Issand on neile suuri asju teinud.

Tõesti, Issand on meile suuri asju teinud,
sellepärast olime rõõmsad.

R:

Issand, lase tagasi pöörduda meie vangidel nagu veeojadel lõunamaal.

Kes silmaveega külvavad, lõikavad hõiskamisega.

Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab,
see tuleb ja hõiskab, kandes viljavihke.

R:

(Teine lugemine Fil ,4-6. 8-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ma tänan Jumalat alati, kui ma palvetan teie kõikide eest. Tänan teda selle eest, et teie kõik olete evangeeliumi vastu võtnud esimesest päevast kuni tänaseni. Ma loodan selle peale, et Tema, kes ta teis on heale tööle aluse pannud, viib selle ka lõpule enne kui Kristuse Jeesuse päev kätte jõuab. Sest Jumal on mu tunnistaja ja teab, kuidas ma teid kõiki igatsen ja armastan teid Jeesuse Kristuse südamlikkusega. Ja ma palun Jumalalt, et teie armastus kasvaks tarkuses ja mõistmises. Et te suudaksite ära tunda, mis on tähtis, ja püsida komistamata kuni Kristuse päevani. Ning et te oleksite täidetud õigluse viljaga, mis tuleb Jeesuses Kristuses Jumala auks ja kiituseks.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 3,4.5)

Halleluuja. Valmistage Issandale teed, õgvendage tema rajad,
kogu maailm saab meie Jumala lunastust näha. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 3, 1-6)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Keiser Tiberiuse valitsemise viieteistkümnendal aastal, kui Pontius Pilatus oli Judea maavalitseja ja Herodes Galilea nelivürst, aga tema vend Filippus oli Trakoniitsemaa nelivürst, ja kui Lüsania oli Abileene nelivürst; siis kui Hannas ja Kaifas olid ülempreestrid, tuli kõrbes Johannesele, Sakariase pojale Jumala Sõna. Ja tema käis läbi kogu ümberkaudse maa ja kuulutas meelearanduse ristimist pattude andeksandmiseks, nii nagu oli kirjutatud prohvet Jesaja raamatus: "Hüüdja hääl on kõrbes: Valmistage Issandale tee, tehke sirgeks tema rajad. Iga org saagu täidetud, ja kõik mäed ja künkad tasaseks tehtud. Kõver rada saagu sirgeks, ja konarlik siledaks teeks. Siis saavad kõik näha, kuidas meie Jumal lunastab."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord tuli üks kirikuline pihile ja tunnistas preestrile oma patud: ma ei käinud eelmisel pühapäeval kirikus ja ma olen reedel liha söönud. Need on kõik minu patud, kahetsen.

- "Või nii, vastas preester, aga miks te siis ei tulnud möödunud pühapäeval kirikusse?"

- "Mul oli 38 palavik ja pea käis ringi?"

- "Ah soo", kostis preester, "aga mis te arvate, kui te oleksite niisuguse palavikuga külma kirikusse tulnud, kas poleks see olnud suurem patt kui kojujäämine?"

- "Võibolla," vastas pihiline.

- "Mitte võibolla, vaid kindlasti - seda teate isegi!" ütles preester ja jätkas: #Kuid rääkige sellestki, miks te siis söite reedel liha?"

- "Miks ma söin, miks ma söin," osatas pihiline meelega: "Noh, sellepärast et... et muidu poleks mul üldse mingit pattu olnud, mida pihtida... aga enne jõule tahtsin ikka kindlasti pihil ära käia..."

Kuidas me võiksime selle loo kokku võtta? Võibolla nii: kui künkad on tasaseks tehtud, siis oleks rumalus hakata siledasse pinda auke kaevama, et nende vahele taas künkad tekiksid.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, miks näib pihisakrament oma klassikalisel kujul ummikusse jooksnud olevat? Ennekõike ehk sellepärast, et pihi traditsioon saab alguse ajastul, mil elus hakkamasaamise raskuspunktid olid väga erinevad sellest, mida me tänapäeval kogeme. Masinaid ei olnud, täpsemalt, masinate rolli täitsid orjad: sõjavangid, võõrsilt röövitud, orvud, või võlgade tõttu vabaduse kaotanud inimesed. Ja polnud harv juhus, kui peremees oma sõnakuulmatu orja vihahoos maha lõi. Elu oli palju vägivaldsem ja üles ehitatud musklirammule. Laste suremus oli nii kõrge, et nimigi pandi neile alles siis, kui nad kaela kandma hakkasid. Lugematud väikesed linnriigid pidasid alati omavahel veriseid sõdu, samuti polnud veel olemas kuritegude uurimisega tegelevat politseid ja kohtumeditiini. Iga väike tüli võis kergesti muutuda inimohvritega kokkupõrkeks. Rütolid pidasid tühistel solvangute pärast duelle elu ja surma peale. Näljahädad panid inimesed üksteiselt viimast leivapala röövima. Metsades varitsesid teeröövlid ja vetel mereröövlid. Kurje vaime nähti kõikjal: inimest, kes midagi oskas või teadis, võidi kergesti süüdistada nõidumises ja ta tuleriidal ära põletada.

Seda nimekirja võiks veel kaua jätkata, kui sooviksime üles lugeda kõik põhjused, miks sai pihisakrament just niisuguse kuju, nagu me tunneme seda tänapäevani. Inimestel oli juba puhtalt olelusvõitluse pärast palju tõelisi rasked patte, ning samas tundis enamik inimesi siis ka vajadust neid pihtida.

Tänapäeval on meil inimõigused, kodumasinad, ülemaailmselt võrgustunud politseijõud, turvakaamerate võrk, DNA analüüsid ja teised vahendid, mis teevad karistamatu kuriteo lihtsa inimese jaoks järjest võimatumaks. Teisalt aga: tõelised kurjategijad, seadusest ülalpool toimivad suurärimehed ja poliitikud, ei tunne enam vajadust pihil käia - neil on nüüd psühholoogid, kellele ei maksta mitte selle eest, et nad südametunnistusele koputaksid ja õigesti käituma manitseksid, vaid vastupidi, just süümepiinad nad peavadki ära hoidma, et rikkuril poleks vajadust end muuta. Karistuste vältimiseks on neil advokaadid, kelle tasu suurus sõltub sellest, kui hästi nad oskavad ilmselget musta seadusekohaseks valgeks rääkida. Pihile need inimesed enam ei tule.

Tegelikult, kui päris aus olla, siis väga hästi pole piht kunagi toiminud. Erandiks on siin lapsed ja noorukid ning värsked kristlased, kes oma moraali ja patutunnetust alles kujundavad, ning kelle puhul on hea pihiisa hindamatuks aitajaks enesekasvatuse harjutamisel. Pika usupraktikaga koguduseliikmetega aga kipub minema teisiti. Kes on katoliku kirikus käinud, see teab, kuidas enne suuri pühi kogunevad pihitoolide ette pikad järjekorrad, sest inimesed tunnevad vajadust täita sajanditepikkust kommet. Preestrile jääb neis tingimustes iga pihilise jaoks mitte rohkem kui viis minutit. Kui nüüd inimene tunneb oma südamele rasket pattu, siis kui palju suudab ta selle viie minuti jooksul enda käitumist analüüsida? Jah, muidugi, oma patte pihtida on ebameeldiv, kuid sellegi õpib inimene kiiresti ära, et pihtida on ikka tunduvalt kergem kui pattu vältida. Nii on kiirustav ja pealiskaudne pühadepiht sageli pigem kahjulik, sest kui seal saab patud kergesti andeks, siis on sama kerge neid ka hiljem uuesti teha.

Oleks muidugi vale arvata, et kirikuinimene tänapäeval enam üldse rasket pattu ei tee - teeb küll... Kuid palju enamatele on probleemiks arusaamine sellest, milles patt seisneb, kuivõrd ollakse ise patune, kuivõrd aga teiste inimeste pattude või jõhkralt korrumpeeriva keskkonna ohver... ja sellest ei ole võimalik viie minutise pihi jooksul ülevaadet anda. Nüüdisajal on raskete pattude teravik suunatud tegudele ja tegematajätmistele oma lähikonnas: oma abikaasa, oma laste ja vanemate vastu, aga ka sõprade ja töökaaslaste vastu. Sellised nii öelda "uue aja" patud väljenduvad argipäevases, näilisel tühis hoolimatuses, mis tilkhaaval kogunedes määravad lõpuks inimese elukäigu, teevad õnnetuks nii tema enda kui tema lähedased. Kõige selle üle tuleks aga pädeva vaimuliku nõustajaga arutleda juba pikemalt.

Armsad õed ja vennad, sellest ei ole ilmselt kasu, kui me end üldsõnaliselt patusteks tunnistame. Samuti pole kasu pisi-asjade suurteks pattudeks pidamisest. Jumalale oma südamesse tee valmistamiseks peame ära tundma mitte ainult oma patud, vaid ka oma nõtruse ja haavatavuse, oma puudujäägid ja ka arenguvõimalused. Ning kui me oleme oma pahedega võideldes teinud tõesti oma parima, siis midagi enam ei nõua meilt ka Jumal. Amen.